

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **D. B.** ,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2024 r.,
wniosku obrońcy skazanego o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od udziału w
rozpoznaniu sprawy V KK 141/24,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. i art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego od
udziału w rozpoznaniu sprawy V KK 141/24.**

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego D. B. wniósł do Sądu Najwyższego kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 9 sierpnia 2023 r., V Ka 851/21, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 9 lutego 2021 r., IV K 298/19. W kasacji obrońca podniósł m.in. zarzut dotyczący wystąpienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., mającego polegać na nienależytej obsadzie Sądu odwoławczego z uwagi na orzekanie przez ten Sąd w składzie, w którym zasiadał sędzia powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS) – zarzut pierwszy kasacji.

Powyższa sprawa została przydzielona do rozpoznania SSN Małgorzacie Bednarek. Po rozpoznaniu wniosku obrońcy skazanego została ona wyłączona od udziału w sprawie postanowieniem z dnia 12 czerwca 2024 r., V KK 141/24 [KRI 445].

Następnie sprawa skazanego została przydzielona do rozpoznania Prezesowi SN Zbigniewowi Kapińskiemu, który – na wniosek obrońcy skazanego – również został wyłączony od udziału w jej rozpoznaniu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2024 r., V KK 141/24 [KRI 521]).

Kolejno sprawa ta została przydzielona do rozpoznania SSN Pawłowi Kołodziejskiemu. Pismem z dnia 21 października 2024 r. obrońca skazanego złożył wniosek o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy V KK 141/24. Argumentacja wniosku opierała się na konieczności poszanowania zasady *nemo iudex in causa sua*. W zarzucie kasacji wskazano bowiem, że wyrok Sądu odwoławczego dotknięty jest uchybieniem z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na udział w jego wydaniu SSO X.Y., tj. sędziego powołanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy nowelizującej KRS. Jak wskazał obrońca we wniosku o wyłączenie sędziego, w stosunku do SSN Pawła Kołodziejskiego zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności, albowiem został on powołany do pełnienia urzędu sędziego w takiej samej, wadliwej procedurze co sędzia, którego dotyczy wskazanie na uchybienie z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Ponadto obrońca podkreślił fakt powołania SSN Pawła Kołodziejskiego do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy nowelizującej KRS, wskazując, że rozpoznanie przez niego sprawy w postępowaniu kasacyjnym prowadziłoby do dotknięcia wydanego w tej sprawie orzeczenia uchybieniem z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Wniosek o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego został pierwotnie przydzielony do rozpoznania SSN Małgorzacie Bednarek, jednak na skutek jej oświadczenia doszło ostatecznie do przydzielenia sprawy SSN Małgorzacie Wąsek-Wiaderek (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2024 r. w sprawie V KK 141/24 [KRI 659]).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek okazał się zasadny i doprowadził do wyłączenia sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy V KK 141/24.

Powodem przemawiającym za wyłączeniem sędziego jest fakt, że okoliczności podniesione w zarzucie kasacji, sygnalizujące wystąpienie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu, wynikającej z orzekania w tej sprawie przez sędziego powołanego w wadliwej procedurze nominacyjnej, w tożsamym stopniu odnoszą się zarówno do sędziego Sądu Okręgowego, który wydał zaskarżony kasacją wyrok, jak również do SSN Pawła Kołodziejskiego, który miałaby rozpoznać kasację w tej sprawie.

Dla oceny zasadności wątpliwości co do bezstronności sędziego podniesionych na gruncie art. 41 § 1 k.p.k., konsekwentnie w orzecznictwie przeprowadza się test przeciętnego obserwatora: przyczyna podana we wniosku o wyłączenie sędziego jest uzasadniona, jeżeli jest ona w stanie wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziego u nieuprzedzonego w jakimkolwiek kierunku przedstawiciela społeczeństwa (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 marca 2009 r., IV KK 380/08; z dnia 8 lutego 2011 r., V KK 227/10). Rozpoznanie kasacji w tej sprawie przez Sąd Najwyższy z udziałem SSN Pawła Kołodziejskiego mogłoby wzbudzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tego Sędziego u postronnego obserwatora, skoro ww. Sędzia miałby oceniać zaistnienie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., którego podstawy odnoszą się do niego w takim samym stopniu, jak do sędziego, którego bezpośrednio dotyczy zarzut kasacyjny wskazujący na bezwzględną przyczynę odwoławczą. W rozpatrywanej sprawie konieczność wyłączenia od orzekania SSN Pawła Kołodziejskiego wynika zatem z istoty gwarancji bezstronnego orzekania przez sąd i sedna zakazu *nemo iudex in causa sua* (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dni: 27 lipca 2021 r., II KO 36/21; 17 marca 2022 r., II KO 12/22; 22 marca 2022 r., I KO 22/22; 29 marca 2022 r., II KO 27/22; 21 kwietnia 2022 r., II KO 15/22; 9 czerwca 2022 r., II KO 53/22).

Nie można również tracić z pola widzenia tego, że brak uwzględnienia wniosku o wyłączenie sędziego, a w konsekwencji orzekanie przez Sąd Najwyższy z udziałem SSN Pawła Kołodziejskiego, prowadziłoby do zaistnienia uchybienia, o którym mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., z uwagi na nienależytą obsadę sądu, który nie stanowiłby sądu ustanowionego ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 Konwencji o

ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (zob. w tym przedmiocie przede wszystkim: uchwała trzech Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7); uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22); wyrok ETPCz z dnia 22 lipca 2021 r., *Reczkowicz p. Polsce*, skarga 43447/19; wyrok ETPCz z dnia 8 listopada 2021 r., *Dolińska-Ficek i Ozimek p. Polsce*, skargi nr 49868/19 i 57511/19, wyrok ETPCz z dnia 23 listopada 2023 r., *Wałęsa p. Polsce*, skarga nr 50849/21).

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[ał]